

Clozapinmonitorering

Generel monitorering

Leukocytdifferentialtælling Ved behandlingsstart ugentligt i 18 uger (påkrævet)
Herefter månedligt (påkrævet)

Elektrokardiogram (EKG) Ved behandlingsstart ugentligt i 4 uger (anbefales)
Herefter halvårligt (anbefales)

OBS: Forsigtighed anbefales ved samtidig optrapning af clozapin og benzodiazepiner pga. mulig øget risiko for respirationsdepression og hjertestop.

Infektion under clozapinbehandling

Ved feber eller klinisk mistanke om infektion: diff.tælling + CRP akut (indenfor 24 timer)*
Pausering indtil svar foreligger

Neutrofile granylocytter (NG)

NG > 2,0

Behandling kan genoptages
Overvej dosisreduktion**

Monitorering af infektion med
diff.tælling + CRP i henhold til
gældende medicinsk praksis.

2,0 > NG > 1,5

Behandling kan genoptages.
Overvej dosisreduktion**

Diff.tælling + CRP dagligt indtil
NG > 2,0 i 3 dage

NG < 1,5***

Seponér clozapin.
(Se afsnit om seponering)

Diff.tælling + CRP dagligt indtil
NG > 1,5

* Patienter behandlet < 18 uger skal også have målt troponin T + EKG, da myokarditis især optræder de første 18 uger og første symptom kan være feber.

** Interaktion mellem infektionsproteiner og clozapin kan medføre forhøjet S-clozapin, hvorfor dosis, afhængig af den kliniske tilstand, kan reduceres under infektionen.

*** Behandling med clozapin bør som udgangspunkt ikke forsøges igen.

Andre hæmatologiske bivirkninger

Neutrofili Kræver ingen intervention.

Eosinofili Ofte forbigående.
Kan, især ved behandlingstid < 18 uger, være associeret med myokarditis.
Eosinofili > $4,0 \times 10^9/L$ i mere end 6 måneder bør føre til seponering eller konf. med hæmatolog.

Trombocytopeni Ofte forbigående. Ved trombocytal < $50 \times 10^9/L$ overvej seponering eller konf. med hæmatolog. Udeluk anden årsag.

Epileptiforme bivirkninger

Ved myoklonier og andre epileptiforme symptomer

Kontroller S-clozapin, overvej dosisreduktion.
(S-clozapin > 3000 nmol/L øger risikoen for kramper.)

Henvisning til EEG - konf. med neurolog.

Ved svære EEG forandringer og/eller gentagne epileptiske anfald er der indikation for behandling med valproat evt. i samråd med neurolog.

Kardielle bivirkninger

Myokarditis

Optræder hyppigst indenfor de første 18 uger.
Klinik: Feber, dyspnø, takykardi, palpitationer, sinustakykardi.
Paraklinik: Forhøjet troponin, ST-elevation.
Seponér behandlingen (se afsnit om seponering).

Kardiomyopati

Optræder sjældent før 6 måneders behandling.
Klinik: Dyspnø, træthed, lungeødem, perifere ødemer, sinustakykardi.
Paraklinik: EKG: P-, ST- eller T-taks ændringer, AV blok, hypertrofi eller arytmier.

Sinustakykardi

Hjertefrekvens > 100. Udeluk myokarditis og kardiomyopati.
Overvej behandling med betablokker, fx tbl. bisoprololfumarat 10 mg x1.

T-taks-ændringer

Normalt uden betydning men udeluk myokarditis og kardiomyopati.
Ved tvivl konf. kardiolog.

QT_c-forlængelse

Clozapin forlænger sjældent QT_c men inducerer oftere sinustakykardi, hvorfor QT-intervallet bør korrigeres med Fridericias formel (se QT_c action card). Derudover kan clozapin give T-taks-ændringer, hvilket gør maskinel måling unøjagtig. Ved QT_c > 500 ms anbefales derfor manuel aflæsning eller konf. med kardiolog.

Pause/seponering af clozapin

Abrupt seponering

Overvej substitution med antikolinergika, fx tbl. biperiden 2 mg x4, for at mindske risikoen for seponeringspsykose.
Ved uro overvej antihistamin (fx promethazin) eller benzodiazepiner.

Ved agranulocytose (neutrofile < 0,5)

Infektionsprofylakse. Seponér andre knoglemarvshæmmende præparater. Ved skift undgå olanzapin da det har vist at forlænge neutropeni-perioden.

Genopstart efter > 2 dages pause

Start med testdosis 12,5 mg, herefter øgning efter klinisk tolerabilitet. Dosis kan, i de fleste tilfælde, øges hurtigere end ved initiering af clozapinbehandlingen og ofte er yderligere øgning, efter testdosen allerede mulig første dag.

